

Sygn. akt VI U 3434/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 4 listopada 2014 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: R. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 10 października 2013 r., znak:(...)

w sprawie: R. D.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu R. D. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia (...) do dnia (...),
- 2) stwierdza, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. akt VI U 3434/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 października 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił przyznania ubezpieczonemu R. D. od dnia 1 września 2013 roku dalszego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy na podstawie przepisu art. 57 i 61 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2013 roku, poz. 1440 j.t.).

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż orzeczeniem komisji lekarskiej ZUS ubezpieczony został uznany za zdolnego do pracy zarobkowej.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył ubezpieczony, który wniósł o przyznanie mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazał, iż aktualny stan jego zdrowia nie pozwala na podjęcie pracy zarobkowej.

W odpowiedzi na odwołanie ubezpieczonego, organ rentowy wniosł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Ubezpieczony R. D. (ostatnio zatrudniony jako konserwator w (...)) do dnia (...) był uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. W dniu 19 lipca 2013 roku złożył w pozwanym organie rentowym wniosek o przyznanie prawa do dalszej renty z tytułu niezdolności do pracy. Pozwany organ rentowy poddał go badaniu przez lekarza orzecznika ZUS i komisję lekarską ZUS, którzy w wydanych orzeczeniach nie uznali ubezpieczonego za osobę niezdolną do wykonywania zatrudnienia.

-okoliczności bezsporne

W celu zweryfikowania orzeczeń wydanych przez lekarza orzecznika i komisję lekarską ZUS, Sąd powołał biegłych lekarzy sądowych z zakresu następujących specjalności: kardiologa, neurologa, onkologa.

Biegły onkolog w opinii sądowo – lekarskiej z dnia 15 kwietnia 2014 roku w swej opinii wskazał, iż biorąc pod uwagę wyłącznie chorobę nowotworową w postaci miejscowego raka skóry małżowiny usznej prawej, stan zdrowia ubezpieczonego nie czyni go nadal całkowicie bądź częściowo niezdolnym do pracy.

Biegli lekarze sądowi z zakresu kardiologii i neurologii w wydanej w dniu 23 maja 2014 roku opinii rozpoznali u ubezpieczonego następujące schorzenia:

- przewlekłą chorobę niedokrwienną serca,
- napadowe migotanie przedsionków – w wywiadzie,
- nadciśnienie tętnicze,
- stan po złamaniu kręgosłupa L-S wraz z zespołem bólowym kręgosłupa,
- zespół korzeniowy lędźwiowo-krzyżowy obustronny.

W ocenie biegłych, na podstawie przeprowadzonego badania, stan zdrowia ubezpieczonego powoduje nadal okresową częściową niezdolność do pracy od daty ustania niezdolności na okres trzech lat. Tym samym biegli nie podzielili orzeczeń wydanych przez lekarza orzecznika ZUS i komisję lekarską ZUS. Podstawą wydanej opinii sądowo-lekarskiej była ta sama dokumentacja medyczna, którą dysponował organ rentowy w toku prowadzonego postępowania orzeczniczego.

- dowód: opinia biegłych (k. 19-21 i 26-27 akt sądowych)

Po zapoznaniu się z opinią wydaną przez biegłych organ rentowy pismem procesowym z dnia 7 lipca 2014 r. (k. 47 akt sądowych) wniosł zastrzeżenia do sporządzonej przez biegłych opinii. Organ rentowy wskazał, że zgodnie ze stanowiskiem Przewodniczącego Komisji Lekarskich ZUS w badaniu biegłego i w badaniach dodatkowych brak jest potwierdzenia niedomogi wieńcowej, jak również w ocenie neurologicznej pomiędzy badaniem komisji lekarskiej ZUS, w której składzie był neurolog, a oceną biegłych występują duże różnice. Pozwany organ wniosł o dopuszczenie dowodu z opinii II zespołu biegłych lekarzy sądowych, a w przypadku nie uwzględnienia wniosku – o oddalenie odwołania.

W opinii uzupełniającej biegli wskazali, że nie stan układu krążenia jest powodem uznania ubezpieczonego za częściowo niezdolnego do pracy, a stan układu nerwowego. Biegli stwierdzili, iż u ubezpieczonego przy badaniu w dniu 23 maja 2014 r. stwierdzono dodatnie objawy korzeniowe z obu kończyn dolnych. W wywiadzie złamanie kompresyjne

kręgosłupa L-S, oraz zmiany zwyrodnieniowe tego odcinka. Po zapoznaniu się z uwagami organu rentowego wyjaśnili, że choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa a szczególnie powikłania po przebyłym złamaniu przebiegają cyklicznie. Zaostrzenie dolegliwości bólowych przeplatają się z okresami względnego spokoju, kiedy to objawy rozciągowe są miernie nasilone lub nie występują wcale. Biegła onkolog podtrzymała w całości swoją opinię wydaną w tej sprawie w dniu 15 kwietnia 2014 r.

-dowód: opinia uzupełniająca (k. 59 i 63 akt sądowych)

Po zapoznaniu się z opinią wydaną przez biegłych organ rentowy złożył pismo procesowe (k. 80 akt sądowych), w którym poinformował, iż nie wnosi zastrzeżeń do opinii biegłego onkologa z 11 września 2014 r., natomiast zgłosił zastrzeżenia do sporządzonej przez biegłych opinii uzupełniającej z dnia 29 sierpnia 2014 r. Organ rentowy wskazał, że nie zgadza się z opinią biegłego neurologa i wnioskuje o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego ortopedy, ponieważ ten specjalista powinien ocenić czy przebyte przez ubezpieczonego załamanie kompresyjne kręgosłupa jest przyczyną długotrwałej niezdolności do pracy. Według neurologa dolegliwości bólowe u badanego przeplatają się z okresami względnego spokoju, więc w opinii pozwanego powód jest zdolny do pracy, a okresy zaostrzeń powinien leczyć w ramach(...). Pozwany organ wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego lekarza sądowego o specjalności ortopedy, a w przypadku nie uwzględnienia wniosku – o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje

Sąd nie uwzględnił zastrzeżeń organu rentowego i uznał za zbędne powoływanie kolejnych biegłych lekarzy sądowych. Podzielił natomiast wnioski zawarte w opinii biegłych. Nie budzi wątpliwości, iż ocena niezdolności do pracy w zakresie dotyczącym naruszenia sprawności organizmu i wynikających stąd ograniczeń możliwości wykonywania pracy wymaga z reguły wiadomości specjalnych, w niniejszym przypadku przede wszystkim opinii biegłych z zakresu kardiologii i neurologii. Jednakże ostateczna ocena, czy ubezpieczony jest niezdolny do pracy musi uwzględniać także inne elementy, w tym zwłaszcza poziom kwalifikacji ubezpieczonego, możliwości zarobkowania w zakresie tych kwalifikacji, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne. Ocena taka ma charakter prawny i może jej dokonać wyłącznie sąd.

Zastrzeżenia pozwanego Zakładu podnoszone w sprawie nie dotyczyły konieczności wyjaśnienia kwestii medycznych, stanowiąc w zasadzie wyłącznie nietrafną polemikę z prawidłowymi ustaleniami zespołu biegłych sądowych. Należy przyjąć, że także w postępowaniu z zakresu ubezpieczeń społecznych, to właśnie strona winna wykazać się niezbędną aktywnością i wykazać błędy, sprzeczności lub inne wady w opiniach biegłych, które dyskwalifikują istniejącą opinię, ewentualnie uzasadniają powołanie opinii dodatkowych. Takich okoliczności organ rentowy w toku postępowania nie przedstawił, poprzestając na kwestionowaniu opinii biegłych, z powołaniem się na własną, odmienną interpretację stanu zdrowia ubezpieczonego, co jednakże uznać należy za niewystarczające dla podważenia wydanego orzeczenia.

Sąd podzielił w całości opinię wydaną przez biegłych sądowych lekarzy. Jest ona bowiem wyczerpująca, logiczna i zgodna z zakresami fachowej wiedzy medycznej, w związku z czym nie ma podstaw do jej podważenia, pomimo zastrzeżeń zgłoszonych przez pozwanego. Biegli lekarze sądowi są doświadczonymi specjalistami z tych dziedzin medycyny, które odpowiadają schorzeniom ubezpieczonego. Opinię wydali po zapoznaniu się z dokumentami leczenia, zebraniu wywiadu i przeprowadzeniu badania.

Przedmiotem niniejszego postępowania jest prawo ubezpieczonego do renty z tytułu niezdolności do pracy. Spór stron w tej kwestii należy więc rozstrzygać w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych(Dz. U. z 2013 roku, poz. 1440 j.t.), a ściślej rzecz ujmując m.in. o treść art. 57 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który jest niezdolny do pracy, ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy, a niezdolność do pracy powstała w okresie składkowym lub nieskładkowym albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Podstawą przyznania renty jest ustalenie, że osoba dochodząca tego świadczenia jest niezdolna do pracy, a więc jest częściowo lub całkowicie niezdolna do wykonywania zatrudnienia, a po przesądzeniu tej przesłanki, czy posiada ona wymagany okres zatrudnienia i czy niezdolność do pracy powstała w odpowiednim okresie.

Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności po przekwalifikowaniu. Częściowo niezdolną do pracy jest zgodnie z ust. 3 cytowanego przepisu osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Oceniając stopień niezdolności do pracy należy, w myśl art. 13 wymienionej ustawy, uwzględnić stopień naruszenia sprawności organizmu, możliwość przywrócenia niezbędną sprawności w drodze leczenia, możliwość przekwalifikowania zawodowego biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne. Dokonując analizy stanu zdrowia ubezpieczonego przez pryzmat wszystkich wymienionych wyżej przesłanek, Sąd doszedł do przekonania, że występujące u ubezpieczonego schorzenia stanowią podstawę orzeczenia o niezdolności do pracy na dalszy okres wskazany w opinii biegłych.

Jak z powyższego wynika powód spełnia przesłanki uzasadniające przyznanie prawa do renty wymienione w art. 57 cytowanej ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, albowiem biegli lekarze sądowi w wyniku przeprowadzonego badania orzekli, iż ubezpieczony jest nadal częściowo niezdolny do pracy.

Mając na względzie powyższe okoliczności, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję orzekając jak w wyroku.

W pkt. 2 wyroku Sąd Okręgowy zgodnie z przepisem art. 118 ust. 1a ustawy emerytalno - rentowej FUS z urzędu orzekł w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zdaniem Sądu Okręgowego, w okolicznościach przedmiotowej sprawy wystąpiły podstawy do stwierdzenia odpowiedzialności organu rentowego, bowiem dowody zaprezentowane w trakcie postępowania sądowego były tożsame z dowodami, którymi dysponował pozwany organ rentowy w trakcie prowadzonego postępowania orzeczniczego. Oznacza to, że przyczyną, dla której ubezpieczony uzyskał prawo do żądanego świadczenia dopiero w następstwie postępowania sądowego nie były dowody, do których organ rentowy nie mógłby się wcześniej ustosunkować, a jedynie sama odmienna ocena stanu jego zdrowia dokonana przez biegłych sądowych, wobec czego wystąpiły podstawy do stwierdzenia odpowiedzialności pozwanego organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

W opinii biegli ustalili, iż przyczyną stwierdzonej przez nich częściowej niezdolności ubezpieczonego do pracy są schorzenia wymienione w przedmiotowej opinii, który znany był lekarskim organom orzeczniczemu ZUS. Schorzenia te miały bowiem decydujące znaczenie przy ustaleniu orzeczonej przez biegłych niezdolności do pracy. W tej sytuacji organ rentowy ponosi odpowiedzialność za wadliwe orzeczenie komisji lekarskiej ZUS, na podstawie którego została wydana zaskarżona decyzja.

SSO Ewa Milczarek